

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרִשְׁתָּ בֵּא

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים
ל"ב כרכים של לי' חלקים

כרך ט' - חלק ח'

קונטרס 248

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקֹון בֵּיתָא מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות
"קודשא בריך הוא אורייתא וישאל חד הוא"

יֹוצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

תְּקוּנָא שְׁתִּיתָאָה. נִפְק שְׁעָרָא כְּחַד חוּטָא בְּסַחְרָנִיָּה
דְּדִיקָנָא, וְתִלְיִין עַד רִישָׁא דְּמַעוּי, וְלֹא נָחִית
עַד טַבּוּרָא.

תְּקוּנָא שְׁבִיעָאָה. דְּלֹא תִלְיִין שְׁעָרֵי עַל פּוּמָא, וּפּוּמָא
אֶתְפְּנֵי מִכָּל סִטְרוּי. וַיִּתְבִּין שְׁעָרֵי בְּתִקּוּנָא
סְחוּר סְחוּר לִיָּה.

תְּקוּנָא תְּמִינָאָה. דְּנַחְתִּין שְׁעָרֵי בְּתַחֲוֹת דִּיקָנָא,
דְּמַחְפְּיִין קַדְלָא, דְּלֹא אֶתְחַזְיָא. בְּלָהוּ שְׁעָרֵי
דְּקִיקוּי, גִּימִין עַל גִּימִין. מִלְיִין מִכָּל סִטְרוּי.

תְּקוּנָא תְּשִׁיעָאָה. (מִתְעַרְבִין שְׁעָרֵי עִם אֵינּוּן) דְּמִתְחַבְּרִין (נ"א
אֶתְמַשְׁבֵּן) שְׁעָרֵי בְּלָהוּ בְּשִׁקּוּלָא מְעֻלְיָא,

ספר נפלאות הזוהר

סו) כְּשִׁילְמַד זְהַר, כָּל אוֹת הוּא חֲדוּשׁ בְּפָנֵי עֲצֻמוּ

כְּתַב הַחִיד"א בְּעִבּוּרַת הַקֶּדֶשׁ מוֹרָה בְּאַצְבַּע אוֹת מ', וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: לְמוּד הַזְהַר
הַקֶּדוּשׁ מְרוּמָם וְכוּ', בְּשִׁגְמָם לֹא יָדַע מְאִי קְאָמַר וְאַף שְׁיִטְעָה בְּקִרְיָאָתוֹ וְהוּא תְּקוּנָא גְּדוּל
לְנִשְׁמָה עֵין שָׁם. וְעֵין בְּאוּר צְדִיקִים שָׁם (אוֹת כ"ד): וּכְשִׁילְמַד זְהַר יַעֲיִן בְּכָל מְלָא, כִּי
כָּל אוֹת הוּא חֲדוּשׁ בְּפָנֵי עֲצֻמוּ, וְהַדְּבָרִים הַנִּרְאִים פְּשוּטִים אֵינָם רַק סוּד.

וְנִרְאָה לוֹמַר, כִּי בְּהַקְדַּמַת הַזְהַר לְפָרְשַׁת בְּרֵאשִׁית כְּתַב שְׁהִמְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים אֲמַתִּיִּים
בְּתוֹרָה בּוֹרָא שְׁמַיִם חֲדָשִׁים, (וְהִבְיִאוּ הַחֲפִץ חַיִּים בְּסִפְרוֹ שְׁמִירַת הַלְשׁוֹן חֶלֶק הַמְיוּסָר), כִּי הִנֵּה
כָּל בֶּן אָדָם צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה וּבְשִׁבְתַּת הַקַּב"ה שׁוֹאֵל אֶת הַנִּשְׁמָה מַה חִידִשְׁתָּם,

הַקְדָּמָה לְזוּהַר תַּתְק"ס חֲלָקִים - מִבְּצַע "יַחַד כָּל יִשְׂרָאֵל"

יִשְׂרָאֵל ה'קְדוּשִׁים וְהַטְהוּרִים ה'מָה בְּלוּלִים כָּל שָׁשִׁים רְבּוּא נִשְׁמוֹת בְּתוֹךְ סֵפֶר הַזוּהַר, בְּדַבְּרָתָב רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ הַרְמַח"ל זִי"ע בְּאַגְרוֹתָיו. וְלִכֵּן כָּל אֶחָד יִטְמִין עַצְמוֹ בְּסֵפֶר הַזוּהַר הַק' בְּמִיחָד בְּדוֹרְנוּ דְרָא בְּתַרְאָה וְדוֹר אַחֲרוֹן. וְיִזְהַר (זַהַר חֲלָק ג') דָּף קנ"ג: בְּרַעֲיָא מְהֵימְנָא כְּתַב דְּהוּא "תִּיבַת נַח" שְׁמַצִּיל מִפְּנֵי הַמְּבּוּל הַנּוֹרָא. וְלִזְהַר תַּתְקן הַרְמַח"ל זִי"ע דִּיקְבְּצוּ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְלַמּוֹד זוּהַר זוּהַר יִתְבַּטְּלוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת - וְיִצְמַחוּ הַיְשׁוּעוֹת בְּצִמְיַחַת קֶרֶן דְּדוֹד בְּמַהֲרָה. (וְעַיֵן בְּסֵפֶר זְכוּתָא דְרַשְׁבִּי).

כְּתַב בְּשַׁדִּי חֲמוּד (מַעֲרַכַת מ' סוּף בְּלָל קצ"ח) וז"ל: מִצְוָה שְׁעוֹשִׂים אוֹתָהּ הַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם בְּשִׁתְפוּת, כָּל אֶחָד נוֹטֵל שְׂכָר כְּאִילוּ עֲשָׂאָה כּוֹלָה לְבָדוּ, וּמִטַּעַם זֶה נוֹהֲגִים כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת חִבּוּרַת ש"ס וּמְחַלְקִים הַש"ס בֵּין כְּמָה בְּנֵי אָדָם, שְׁכָל אֶחָד לּוֹקַח מִסְכַּת אַחַת, וְעוֹשִׂים סִיּוּם פַּעַם אַחַת בְּשָׁנָה, וְכֵן חִבּוּרוֹת שְׁחַלְקוּ בִּינֵיהֶם לְלַמּוֹד סֵדֶר מִשְׁנִיּוֹת, וְשׁוֹרַת הַדִּין נוֹתֶנֶת שִׁטּוֹל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂכָר כְּאִילוּ לַמּוֹד הַש"ס כּוֹלוּ, עפ"ל. - שְׁמַחַת סִיּוּם סֵפֶר הַזְהַר: הַרְבֵּי רַבִּי בְּרוּךְ נֶכַד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִיע"א, נִהַג בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בַּיּוֹם ל"ג בְּעֵמֶר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סִפְרֵי הַזְהַר הַקְדוֹשׁ, וְאַחַר הַסִּיּוּם לְקַח הַסֵּפֶר הַזְהַר בְּיַדִּי קְדוֹשׁ וְרַקֵּד כְּמָה שְׁעוֹת, וְאַחֲרֵי רְקוּדִין דְּקִדְשָׁה מִשְׁמַחַת הַיּוֹם וּמִשְׁמַחַת הַתּוֹרָה נֶשֶׁק בְּפִי קְדוֹשׁ אֶת סֵפֶר הַזְהַר וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן, "אֵיךְ קָעַן דִּיךְ, אֲוֹן דּוּ קַעֲנִסְט מִיךְ" וּפִירוּשׁ: אֲנִי מִפְּכִיר אוֹתְךָ, וְאַתָּה מִפְּכִיר אוֹתִי. (טַעֲמֵי הַמְּנַהֲגִים).

קְרִיאַת גְּדוּלֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּשַׁנַת תַּרפ"א: מַעֲלַת לַמּוֹד הַזְהַר הַקְדוֹשׁ אֲשֶׁר הוּא מְבַטֵּל כָּל מִינֵי פְרַעֲנִיּוֹת וְגִזְרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתָנָא וְחִרְבָּא וּבְזֶה מַעֲלָמָא... לְשַׁקֵּד עַל לַמּוֹד הַזְהַר לְגַמֵּר בְּאַרְץ וּבְחוּצָה לְאַרְץ אֶלֶף סִיּוּמִים... וּבְרוּר כִּי גַם אֲנִשֵׁי חוּץ לְאַרְץ יַעֲלֶה הַלַּמּוֹד שְׁלָהֶם עִם אֲנִשֵׁי עִיר הַקְדוֹשׁ בְּמִסְלַת בֵּית קְדוֹשׁ הַקְדוֹשִׁים בְּסוּד כָּל יִשְׂרָאֵל עַרְבִים זֶה בְּזֶה, וְנִכְנַס לְשָׁנָה חֲדָשָׁה שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה בְּרַחֲמִים עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ... סִיּוּם זַהַר לְעַלּוּי מִזֵּל עִם יִשְׂרָאֵל וּלְבַטֵּל כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיּוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים, וְיִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ וְיִקְלַקֵּל מַחֲשָׁבוֹתָם וְלֹא תַעֲשִׂינָה יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָה, וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵּן לְבִטָּח וְנִרְאָה בְּנַחֲמַת צִיּוֹן, וּבְמַהֲרָה יִתְקַיֵּים וְיִקְרָאתָם דְּרוּר בְּאַרְץ אֲבִיךָ.

הַלּוּמְדִים בְּחִבּוּרָה - כָּל אֶחָד כְּמָה דְקוֹת וּמִשְׁתַּתְּפִים וּמִתְאַחֲדִים בְּרִצּוֹנָם, עוֹלָה לָהֶם לְכוֹלָם שְׁלַמְדוּ כָּל הַזוּהַר, וְכַף נוֹכַל בְּשִׁבַע דְקוֹת לַעֲשׂוֹת סִיּוּמֵי זוּהַר לְאַלְפִים, וְיִתְקַיֵּים בְּנוֹ דְבְרֵי הַנְּבִיאִי יִשְׁעִיָה (פֶּרֶק ס' כ"ב) "הַקְטֵן יְהִיָה לְאַלְף" שְׁאֵפִילוּ בְּדוֹרְנוּ הַנְּמוּךְ - יוֹכַל לְהַחֲשֵׁב לְשֵׁר הָאֶלֶף, שְׁסִים כָּל הַזוּהַר, וּבְפִלָּא יוֹעֵץ (עַרְף רַבִּים) כְּתַב: וְכְמָה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְתוֹרָה דְרַבִּים וְתַפְלָה דְרַבִּים וְכָל מִצְוָה הַנַּעֲשִׂית בְּרַבִּים, הִנֵּה כִּי בֵן רַאוּי לְכָל אָדָם לְהַתְחַבֵּר עִם יְרֵאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ וְלִקְיִים מֵאֲמַר דְּדוֹד הַמְּלָךְ ע"ה (תְּהִלִּים קי"ט ס"ג) "חֲבֵר אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ". עפ"ל.

עַל סִיּוּם "כָּל סֵפֶר הַזְהַר" בְּגִירְסָא מְצִינוּ מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת אֲזוֹ סַעֲדַת מִצְוָה וּלְפַטֵּר בְּכוּרִים מִתַּעֲנִית בְּעַרְב פֶּסַח. (סֵפֶר דְרָף אר"ץ מְנַהֵגֵי יְהוּדֵי אֲרַם צוּבָה חֲלָק א' עַמּוּד כ"ז). (וְעַיֵן בְּשׁוֹת פְּרַחֵי כְּהוּנָה חֲלָק אר"ח ס' י"ג)... וּמִמִּילָא כָּל שְׁכֵן בְּלַמּוֹד הַזוּהַר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן"י בוא"ו בן"י ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

(ס"א מל"יא) עד (נ"א עם) אינון שערי דתליין. בלהו
בשקולא שפיר, כחד גיבר תקיף, מארי נצח קרבין.

בתשעה תקונין אליו, נגדין ונפקין ט' מבוועין דמשח
רבות דלעילא. ומההוא משח רבות, נגדין
לכל אינון דלתתא. תשעה תקונין אליו אשתכחו
בדיקנא דא. ובשלימות תקונא דדיקנא דא, אתקרי
(בר גש לתתא) גיבר תקיף. דכל מאן דחמי דיקנא קיימא
בקיומיה, תלייא ביה גבורה תקיפא. עד כאן תקונא
דדיקנא עלאה דזעיר אפין.

ספר נפלאות הזוהר

ומי שלא חדש יקיה בבושה גדולה (כמבואר בזוהר לעיל), ועוד בזוהר בראשית הזוהר
מפני חדושי שוא, שבזה בורא רח"ל שמים לתהו, ובאור צדיקים אמר על הזוהר
הקדוש שכל אות הוא חדוש בפני עצמו, וכמו שכתב הפלא יועץ זי"ע, שלמוד הזוהר
הקדוש נחשב למחדש חדושים [ראה לעיל], יוצא לנו שחייבים ללמוד זוהר הקדוש
בשבת קודש, והם ודאי חדושים אמתיים, המשמחים את הקב"ה.

(סח) למוד ספר הזוהר במרון גרם שנתמלא הבית ריח טוב ונמשכה הארה גדולה והרגש
גדול להנשמה - האדרות אמר הרב שגלמוד אותם ביחד

היום יום ב', ה' לאדר ב', שנת וית"ן ל"ו, נסענו מעכו לצפת תבנה ותכונן לראות
את פני האדון השם בארץ הגליל, ואחר כך הלכנו למרון וכו' ולמדנו שם בחשק
גדול ובאהבה גדולה ובשמחה ספר הזוהר עד ד' שעות מהלילה, ועמדנו לאכל, וחזרנו
תכף אחר האכילה למודנו כפי שנתן הרב לכל אחד מהחברים שהיו שם ספר אחד

המעשה, מתעוררת ההשגחה
 למעלה, ולכן הכל, בין לטוב
 בין לרע, תלוי הדבר במעשה.
 אמר רבי יוסי, כל שוקי מצרים
 היו מלאים אילים, ועוד, שכל
 בית ובית היו מצויים מינים
 שנקשרים בכשפיהם באותם
 כתרים תחתונים שלמטה,
 ומעוררים רוח טמאה בתוכם.
 וסוד הדבר למדנו, כתוב ולקחתם
 אגדת אזור וטבלתם בדם אשר
 בסף והגעתם אל המשקוף ואל
 שתי המזוזות. אגדת אזור למה?
 כדי לבער רוח טמאה מביניהם,
 (זה הפסוק קשה, וכי וראה את הדם ואחר כך
 ופסחו, שמשמע שסימן הוא שעשה, מדוע? והרי
 הכל גלוי לפני הקדוש ברוך הוא, וכתוב (דניאל
 ב) הוא מגלה עמקות ונסתרות. אלא שנינו כתוב
 וראה ה' וינאץ וגו' וכתוב וראה ה' כי רבה רעת
 וגו' ושנינו, לא מתראה השגחה למעלה, אלא
 כאשר נראה למטה מעשה, ומשנעשה מעשה -
 ההשגחה למעלה מתעוררת, ומפני כן הכל, בין
 לטובה ובין לרעה, במעשה תלוי הדבר. ולקחתם
 אגדת אזור וגו'. אגדת אזור למה? ומה השעם
 רצה שיתגלה דם על המשקוף ועל שתי המזוזות?
 אמר רבי יוסי, כל השוקים במצרים היו מלאים
 אילים, ובכל בית ובית היו נמצאים מינים
 שמקשרים בכשפיהם באותם כתרים תחתונים
 שלמטה ומעוררים רוח טמאה אצלם, ועל זה
 אגדת אזור, כדי לבער רוחות מביניהם)
 ולהראות בפתחיהם בשלש
 המקומות הללו האמונה
 השלמה. אחד פאן, ואחד פאן,
 ואחד ביניהם. ולכן ופסח ה' על
 הפתח ולא יתן המשחית לבא אל
 בתיכם לנגף, משום שרוצה את
 השם הקדוש רשום על הפתח.
 אמר רבי יהודה, אם כן אז לשם
 מה דם, שהרי שנינו, לכן ואדם
 ואחד שפלול בין הגונים? אמר
 לו, שני דמים היו, אחד של מילה
 ואחד של פסח. של מילה רחמים,
 ושל פסח דין.

יפתה לבבכם. ומדאתעביד עובדא,
 אשגחיתא דלעילא אתער, ובגין כן, פלא,
 בין לטב ובין לביש, בעובדא תלא מלתא.
 אמר רבי יוסי, כל שוקי מצרים, מליין טעוון
 הוו, ועוד דבכל ביתא וביתא, הוו
 שכיחי זניין, דמתקטרי בתרשייהו, באינון
 כתריין תתאין דלתתא, ומתערין רוח מסאבא
 בגווייהו.

ורוא דמלה תנא, פתיב, ולקחתם אגדת אזור
 וטבלתם בדם אשר בסף והגעתם אל
 המשקוף ואל שתי המזוזות. אגדת אזור
 למה. בגין לבערא רוח מסאבא מבינייהו, (ג"א
 תא קרא קרא וכי וראה את הדם ואחר כך ופסח
 דמשמע דסימנא הוא דעביד אמאי וקא כלא
 גלויא קמיה קדוש ברוך הוא ובתיב הוא גלא
 עמיקתא ומסתרתא אלא תנא בתיב וראה וי' וינאץ
 וגו' וכתוב וראה וי' כי רבה רעת וגו' ותנינן
 לא אתתו אשגחיתא לעילא אלא כד אתתו
 לתתא עובדא ומדאתעביד עובדא אשגחיתא לעילא
 אתער ובגין כן בולא בין לטב בין לביש
 בעובדא תלייא מלתא. ולקחתם אגדת אזור
 וגו' אגדת אזור ופסח ה' על המשקוף ועל
 שתי המזוזות. אמר רבי יוסי כל שוקי מצרים
 מליין טעוון הוו ובכל ביתא וביתא הוו
 שכיחי זניין דמתקטרי בתרשייהו באינון
 כתריין תתאין דלתתא ומתערין רוח מסאבא
 בגווייהו ועל דא אגדת אזור בגין לבערא
 רוחי מבינייהו) ולאחזאה בפתחיהו,
 בהגיי תלת דוכתי, מהימנותא שלימתא.
 חד הכא, וחד הכא, וחד בגווייהו, בגין
 כן, ופסח יי' על הפתח ולא יתן המשחית
 לבא אל בתיכם לנגוף, משום דחמי
 שְמָא קדישא רשים על פתחא.

אמר רבי יהודה, אי הכי אמאי דמא, דהא
 תנינן, חנור וסומק וחד דכליל ביני
 גוויני. אמר ליה, תרי דמי הוו, חד דמילה,
 וחד דפסחא. דמילה רחמי. דפסחא דינא.
 אמר רבי יהודה, לאו הכי, אלא כמה
 אמר רבי יהודה, לא כן, אלא כמו שלמדנו,
 שהחזיר הקדוש ברוך הוא את אותו דם לרחמים,

פאלו היי לכן בתוך הגונים. זהו שכתוב (יחזקאל טו) ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיה ואמר לך בדמיה חיי וגו'. ואף על גב שהיה אדם, החזר לרחמים, שכתוב בדמיה חיי. ולכן רשום הפתח בשלשה צדדים - אחד פאן, ואחד כאן, ואחד ביניהם.

שנה רבי חזקיה, שני דמים נראו כנגד שני כתרים שנראו (שהתעוררו) למעלה באותה שעה. אמר רבי יוסי, פתח אחד שכלול בשני צדדים טמונים, ברחמים ודין.

אמר רבי אבא, בכמה מקומות חס הקדוש ברוך הוא על בניו. בן אדם עושה בית, והקדוש ברוך הוא אומר לו: כתב את שמי ושם אותו בפתח שלך, ואתה שרוי בתוך הבית, ואני יושב מחוץ לפתח לשמר אותך. וכאן אמר: רשם על הפתח את סוד האמונה שלי, ואתה שרוי בתוך הבית, ואני שומר אותך מבחוץ, שכתוב ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר, וכתוב וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח ה' על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף.

עוד אמר רבי אבא, כמו השם הקדוש עשו באותה שעה. מה השם הקדוש ה חזר באותה שעה לדין, אף כף חזר דם זה בשעה זו לדין, שכתוב וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות. רשם של כלם אדם, להראות שהרי חזר להיות דין לעשות נקמות.

וסוד הדבר - כמו שהוא למעלה באותה שעה, פשרוצה להראות למטה, אם רחמים - רחמים, ואם דין - דין. זהו שכתוב וטבלתם בדם אשר בסף והגעפתם וגו'. ולעיתיד

ורוא דמלה, כגוונא דהוי לעילא בההוא שעתא, פד בעי לאתחזאה

דאוליפנא, דאתחזר קדשא בריה הוא ההוא דמא לרחמי, פאלו הוו חזור בגו גווני, הדא הוא דכתיב, (יחזקאל ט"ו) ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיה ואמר לך בדמיה חיי וגו'. ואף על גב דהוה סומקא, אתחזר לרחמי, דכתיב בדמיה חיי. ובגין כך, רשם פתחא בתלת סטרין, חד הכא, וחד הכא, וחד ביניהו.

האני ר' חזקיה, תרין דמי אתחזו, לקבל תרי כתרין, דאתחזו (נ"א דאתערו) לעילא בההיא שעתא. אמר רבי יוסי, חד בתרא דכלילא בתרין סטרין טמירין, (דף ל"ו ע"א) ברחמי ודינא.

אמר רבי אבא, בכמה אתרין חס קדשא בריה הוא על בניו: עבד בר נש ביתא, וקודשא בריה הוא אמר ליה, כתוב שמי, ושוי לפתחך, ואת שרי לגו ביתא, ואנא אותיב לבר בפתחך לנטרא לך. והכא אמר, רשם על פתחא רזא דמהימנותא דילי, ואת שרי לגו ביתך, ואנא נטיר לך לבר, דכתיב ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר, וכתוב וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח ד' על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגוף.

תו אמר רבי אבא, כגוונא דשמא קדישא עבדו בההוא שעתא. מה שמא קדישא ה אתחזר בהאי שעתא דינא, אוף הכי אתחזר האי דמא בהאי שעתא דינא, דכתיב וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות, רשימא דכלהו סומקא, לאתחזאה, דהא אתחזר בדינא, למעבד נוקמין.

ורוא דמלה, כגוונא דהוי לעילא בההוא שעתא, פד בעי לאתחזאה

לְבַא כְּתוּב, (ישעיה סג) מִי זֶה בָּא
מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מְבֻצָּרָה.
שְׁעָתִיד לְהִרְאוֹת (להחיות) כְּלֵם דִּין
לְעִשׂוֹת נְקָמוֹת.

וְאַתָּה לֹא תֵצֵאוּ אִישׁ מִפֶּתַח
בֵּיתוֹ עַד בִּקְרָה. מַה הַטַּעַם?
מִשׁוּם שְׁשֻׁנֵינוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק
וְאָמַר רַבִּי יְרֵמְיָהוּ, לֹא צָרִיף לְאָדָם
לְלַכֵּת בְּשׂוּק וּלְהַמְצֵא בְּשׂוּק
בְּזַמַּן שֶׁהָדִין תְּלוּי בְּעִיר, שְׂכִינָן
שְׁנֵיתָנָה רְשׁוּת לְמַשְׁחִית - מִי
שְׁפוּגֵשׁ אוֹתוֹ, נִגְזַל. וְכֵאֵן מִשׁוּם
שֶׁהָדִין נִמְצָא, לֹא צָרִיף לְצַאת
בַּחוּץ.

שְׁנֵינוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּאוֹתוֹ
מִמֶּשׁ שְׁנִמְצָא דִין לְמַצְרִים,
בְּאוֹתוֹ מִמֶּשׁ נִמְצָא דִין לְיִשְׂרָאֵל,
זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְרֵאִיתִי אֶת הַדָּם
וּפְסָחִתִי עֲלֵיכֶם. וְכֵן שְׁנֵינוּ, בְּכָל
אוֹתָם כְּתָרִים קְדוּשִׁים שְׁלִמְעֵלָה
- כְּמוֹ שְׁנִמְצָא דִין, נִמְצָאִים
רַחֲמִים, וְהַכֵּל בְּשַׁעַה אַחַת. שְׁנֵה
רַבִּי חֲזַקְיָה, כְּתוּב (שם יט) וְנִגְף ה'
אֶת מִצְרַיִם נִגְף וְרָפוּא. נִגְף
לְמִצְרַיִם, וְרָפוּא לְיִשְׂרָאֵל. מַה
זֶה וְרָפוּא? מַמָּה שְׁנִמְלוּ
צְרִיכִים רְפוּאָה.

וְשְׁנֵינוּ, בְּאוֹתָהּ שַׁעַה שְׁנִגְפוּ
הַמִּצְרַיִם, בְּאוֹתָהּ שַׁעַה נִתְרָפוּא
יִשְׂרָאֵל. שְׁשֻׁנֵינוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
מַה שְׁכְּתוּב וּפְסַח ה' עַל הַפֶּתַח,
מַה זֶה עַל הַפֶּתַח? וּפְסַח ה'
עֲלֵיכֶם הַצְּטָרְף הֲיָה צְרִיף (לְכַחַם)!
אֲכַל עַל הַפֶּתַח, עַל הַפֶּתַח מִמֶּשׁ,
זֶהוּ פֶתַח הַגּוּף. וְאִיזֵהוּ פֶתַח
הַגּוּף? הֲיָה אוֹמֵר זוֹ מִילָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּשַׁעַה
שְׁנַחֲלַק הַלֵּילָה, וְהַכְּתוּר הַקְּדוּשׁ
מִתְעוֹרֵר אֵלֶיהָ (מִתְעַרְבּוּ בּוֹ) הַנְּזָכֵר.
וּמִי הַנְּזָכֵר? חֶסֶד עֲלִיוֹן, שְׁמִשְׁמַע
שׁוּה בְּלִי זֶה לֹא עוֹלָה, וּבִשְׁבִיל
זֶה, זֶה מִכָּה זֶה מְרָפָא, וְהַכֵּל
בְּשַׁעַה אַחַת.

לְתַתָּא, אִי רַחֲמֵי רַחֲמֵי, וְאִי דִינָא דִינָא, הֲדָא
הוּא דְכְּתִיב, וְיִטְבְּלְתֶם בְּדָם אֲשֶׁר בְּסֶף וְהִגַּעְתֶּם
וּגּוֹ'. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי כְּתִיב, (ישעיה ס"ג) מִי זֶה בָּא
מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מְבֻצָּרָה. דְּזַמִּין לְאַחֲזָאָה
(נ"א לְאַחֲזָרָא) כְּלָהוּ דִינָא לְמַעַבְדּוּ נּוֹקְמִין.

וְאַתָּה לֹא תֵצֵאוּ אִישׁ מִפֶּתַח
בֵּיתוֹ עַד בִּקְרָה. מִי טַעַמָא, מִשׁוּם דְּתַנְיִנָן, אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, (אָמַר רַבִּי יְרֵמְיָהוּ) לֹא לִיבְעִי לִיהַ לְאִינְשׁ לְמִיזְל
בְּשׂוּקָא, וְלֹא שְׁתַּפְּחָא בְּשׂוּקָא, בְּזַמַּנָּא דְּדִינָא
תְּלוּיָא בְּמַתָּא, דְּכִינּוֹן דְּרִשׁוּתָא אֲתִייהִיב
לְמַחְבְּלָא, מֵאֵן דְּפִגְעַ בֵּיה אֲתִזְק. וְהֵכָא מִשׁוּם
דְּדִינָא אֲשַׁתְּכַח, לֹא בְּעִיָא לְנַפְקָא לְבָר.

תַּנְיָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בַּהֲהוּא מִמֶּשׁ דְּאֲשַׁתְּכַח
דִּינָא לְמִצְרָאִי, בַּהֲהוּא מִמֶּשׁ אֲשַׁתְּכַח
רַחֲמֵי לְיִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, וְרֵאִיתִי אֶת
הַדָּם וּפְסָחִתִי עֲלֵיכֶם. וְכֵן תַּנָּא, בְּכָל אִינוּן
כְּתָרִין קְדִישִׁין דְּלַעֲיִלָא, כְּמַה דְּאֲשַׁתְּכַח דִּינָא,
אֲשַׁתְּכַח רַחֲמֵי, וְכֵלָא בְּשַׁעַתָּא חֲדָא. תַּנָּא רַבִּי
חֲזַקְיָה, כְּתִיב, (ישעיה י"ט) וְנִגְף יִי' אֶת מִצְרַיִם
נִגּוּף וְרָפָא. נִגּוּף לְמִצְרַיִם, וְרָפָא לְיִשְׂרָאֵל.
מֵמָּא וְרָפָא. מִמָּאִי שְׁנִימְלוּ צְרִיכִים רְפוּאָה.

וְתַנָּא, בְּאוֹתָהּ שַׁעַה שְׁנִגְפוּ מִצְרָאִי, בְּאוֹתָהּ
שַׁעַה נִתְרָפוּא יִשְׂרָאֵל. דְּתַנְיָא אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, (אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה) מַהוּ דְכְּתִיב, וּפְסַח יִי' עַל
הַפֶּתַח, מֵמָּא עַל הַפֶּתַח. וּפְסַח יִי' עֲלֵיכֶם
מִיבְעִי לִיהַ. אֲבָל עַל הַפֶּתַח, עַל הַפֶּתַח מִמֶּשׁ
זֶהוּ פֶתַח הַגּוּף. וְאִי זֶהוּ פֶתַח הַגּוּף. הֲיָה אוֹמֵר
זוֹ מִילָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּשַׁעַתָּא דְּאַתְּפַלְג לִילָא,
וְכַתְרָא קְדִישָׁא אֲתַעַר לְגַבְהַ (נ"א אֲתַעַרְבּוּ בֵּיה)
דְּכּוּרָא. וּמֵאֵן דְּכּוּרָא. חֶסֶד עֲלָאָה, דְּמִשְׁמַע,
דְּדָא בְּלָא דָא לֹא סִלְקָא, וּבְגִין דָּא, דָּא מְחִי,
וְדָא מְסִי, וְכֵלָא בְּשַׁעַתָּא חֲדָא.

וּבְתוֹב, וּפְסַח יְיָ עַל הַפֶּתַח הַיְדוּעַ.
מֵה זֶה הַפֶּתַח? מִשּׁוּם שֶׁהוּא פֶתַח
וּמְשִׁיכַת הַרוּחַ וְהַגּוֹף. וּבֹא רֵא, וְכֵן
עַד שֶׁלֹּא נִמּוּל אַבְרָהָם, הִיָּה אֲטוּם
וְסִתוּם מִכָּל צְדָדָיו. מִשְׁנִמּוּל
נִפְתַּח מִהַל, וְלֹא הִיָּה אֲטוּם
וְסִתוּם כְּמוֹ בַּתְּחִלָּה.

וְהִינּוּ הַסּוּד שֶׁשְּׁנִינּוּ (בְּרֵאשִׁית יח)
וְהוּא יֹשֵׁב פֶתַח הָאֵהֶל, מִשּׁוּם
שֶׁהִתְגַּלְתָּה יו"ד. מֵה זֶה אוֹמֵר?
אֵלָּא, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שֶׁהוּא
הַשֶּׁרֶה בְּגִלְיָי זֶה חֹסֵד בְּצַדִּיק, וְזֶהוּ
פֶתַח שֶׁל מִשְׁכַּן הַעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ,
מִשְׁמַע שְׁכֵתוֹב הָאֵהֶל, הָאֵהֶל
הַיְדוּעַ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כִּשְׁהִתְגַּלְתָּה
הַיּוֹד הַזֶּה, הַתְּבַשֵּׁר (הַתְּבַשֵּׁם)
וְהַתְּבַרֵךְ בְּפֶתַח הָאֵהֶל, שֶׁהִיא
צִדִּיק, לְהַתְּבַשֵּׁם בְּחֹס"ד. זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב כַּחַם הַיּוֹם, שֶׁהוּא שְׁעָה
שֶׁשׁוֹלֵט הַחֹסֵד, חֶלְקוֹ שֶׁל
אַבְרָהָם. וּמִנֵּיִן לָנוּ שֶׁפֶתַח הָאֵהֶל
הַזֶּה הַתְּבַשֵּׁם כְּנֶגֶד אַבְרָהָם?
שְׁכֵתוֹב וְה' בְּרַף אֶת אַבְרָהָם כֹּל.
שֶׁהַתְּבַשֵּׁם בְּחֹס"ד מִשְׁהִתְגַּלְתָּה
הַיּוֹד.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְהוּא יֹשֵׁב פֶתַח
הָאֵהֶל, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (שם כד) וְה'
בְּרַף אֶת אַבְרָהָם כֹּל. שְׁזֶהוּ
הַפֶּתַח הַקְּדוֹשׁ, כְּתָר עֲשִׂירֵי כַּחַם
הַיּוֹם, כְּמוֹ שְׁנֵתַן לוֹ כְּתָר שֶׁל חֹסֵד.
זֶהוּ שְׁכֵתוֹב כַּחַם הַיּוֹם. כְּמוֹ
שִׁישֵׁב בְּזָה, יֹשֵׁב בְּזָה, שֶׁלֹּא עוֹלָה
זֶה בְּלֵי זֶה.

דְּבַר אַחֵר וְעֵבֶר ה' לְנִגְף אֶת
מִצְרַיִם, מֵה זֶה וְעֵבֶר? שֶׁעֵבֶר עַל
שׁוֹרַת הַדִּין שֶׁל הַכְּתָרִים, (שְׁשָׁרִים)
שֶׁהִיוּ מִתְקַשְׁרִים בְּכְתָרִים אַחֲרִים
שֶׁלֹּא מְעַלָּה, וְהַתִּיר אוֹתָם מִקְיוּמָם,
וְעֵבֶר עַל דְּרָכָיו כְּדִי לַעֲשׂוֹת בָּהֶם
דִּין וְלִשְׁמֹר עַל יִשְׂרָאֵל. וְכֵן הוּא,
כֹּל וְעֵבֶר, וְעֵבֶרְתִּי, וְעֵבֶר -
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֵבֶר עַל כֹּל
דְּרָכָיו אוֹ לְדִין אוֹ לְרַחֲמִים. כְּאֵן

וּבְתוֹב, וּפְסַח יְיָ עַל הַפֶּתַח הַיְדוּעַ. מֵאֵי
הַפֶּתַח, מִשּׁוּם דְּאִיְהוּ פֶתַח וּמְשִׁיכָא
דְּרוּחָא וְגוֹפָא, וְתָא חֲזִי, עַד לֹא אֲתַגְזֹר
אַבְרָהָם, הָוּה אֲטוּם וְסִתוּם מִכָּל סְטְרוּי.
מִדְּאֲתַגְזֹר אֲתַפְתַּח מִכְּלָא, וְלֹא הוּי אֲטוּם
וְסִתוּם כְּקַדְמִיתָא.

וְהִינּוּ רִזָּא דְתַנִּינָן, (בְּרֵאשִׁית י"ח) וְהוּא יֹשֵׁב פֶתַח
הָאֵהֶל. מִשּׁוּם דְּאֲתַגְלִיָּא יו"ד. מֵאֵי קָא
מִיִּירִי. אֵלָּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק דִּהוּא אֲשִׁירִי
בְּגִלְיָא דָא, חֹסֵד בְּצַדִּיק. וְדָא הוּא פֶתַחָא,
דְּמִשְׁכְּנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, מִשְׁמַע דְּכְתִיב
הָאֵהֶל, הָאֵהֶל הַיְדוּעַ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כִּד אֲתַגְלִיָּא הַאי יו"ד,
אֲתַבְשֵׁר, (ג"א אֲתַבְשֵׁם) וְאֲתַבְרֵךְ בְּפֶתַח
הָאֵהֶל, דִּהִיא צִדִּיק, לְאֲתַבְשֵׁמָא בְּחֹס"ד. הָדָא
הוּא דְכְתִיב, כַּחַם הַיּוֹם, דִּהוּא שְׁעָתָא
דְּשִׁלְטָא חֹסֵד, חוֹלְקָא דְאַבְרָהָם. וּמִנָּא לָן
דִּהִיא פֶתַח הָאֵהֶל, אֲתַבְשֵׁם לְקַבְלִיה דְאַבְרָהָם.
דְּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית כ"ד) וַיִּי בְרַף אֶת אַבְרָהָם כֹּל,
דְּאֲתַבְשֵׁם בְּחֹס"ד, מִדְּאֲתַגְלִיָּא יו"ד.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְהוּא יֹשֵׁב פֶתַח הָאֵהֶל, כְּמָה
דְּכְתִיב וַיִּי בְרַף אֶת אַבְרָהָם כֹּל. דָּדָא
הוּא פֶתַח קְדִישָׁא, כְּתָרָא עֲשִׂירָאָה. כַּחַם
הַיּוֹם, כְּמָה דְאֲתִיְהִיב לִיה כְּתָרָא דְחֹסֵד, הָדָא
הוּא דְכְתִיב כַּחַם הַיּוֹם. כְּמָה דְכְתִיב בְּהַאי, כְּהַ
יְתִיב בְּהַאי, דְּלֹא סְלִיק הַאי בְּלֹא הַאי.

דְּבַר אַחֵר (דף ל"ז ע"ב) וְעֵבֶר יְיָ לְנִגּוּף אֶת מִצְרַיִם.
מֵאֵי וְעֵבֶר. דְּעֵבֶר עַל שׁוּרֵי דִינָא דְכְתָרִין,
(ג"א דְכְתָרִין) דִּהוּוּ מִתְקַשְׁרֵי בְּכְתָרִין אֲתַרְנִין
דְּלַעֲלִיא, וְשָׂרָא לְהוּ מְקִיּוּמִיהוֹן, וְעֵבֶר עַל
אוּרְחוּי, בְּגִין לְמַעַבְד בְּהוּ דִינָא, וְלִנְטְרָא לְהוּ
לְיִשְׂרָאֵל, וְכִדִּין הוּא, כֹּל וְעֵבֶר, וְעֵבֶרְתִּי,
וְעֵבֶר, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲעֵבֶר עַל כֹּל

ועבר, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת דִּין. שֵׁם וַיַּעֲבֹר,
כְּדֵי לְרַחֵם.

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה וְהָ הִכָּה כָּל
בְּכוֹר וְגו'. (וּכְתוּב (תְּהִלִּים טו) וְאֲנִי תִפְלְתִי
לִפְדֹת עֲתָרָתְךָ וְגו') רַבִּי חֵיטָא וְרַבִּי יוֹסִי
הָיוּ הוֹלְכִים מֵאוֹשָׁא לְלוּד, וְהָיָה
רַבִּי חֵיטָא רוֹכֵב בַּחֲמוֹר. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, גָּשָׁב כָּאֵן וְנִתְפַּלֵּל, שְׁהָרִי
הַגִּיעַ זְמַן תְּפִלַּת מִנְחָה, וְשָׁנִינוּ,
לְעוֹלָם יֵהָ אָדָם זְהִיר בַּתְּפִלַּת
מִנְחָה. לְמָה זְהִיר? מִשּׁוּם שֶׁהִיא
שְׁעָה שְׁתַּלְוֵי הַדִּין וְצָרִיף אָדָם
לְכַוֵּן דַּעְתּוֹ. יָרַד רַבִּי חֵיטָא
וְהִתְפַּלֵּל.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, נָטָה הַשֶּׁמֶשׁ
לְהַכְנִס. אָמַר רַבִּי חֵיטָא לְרַבִּי יוֹסִי,
לְמָה אַתָּה שׁוֹתֵק? אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
הֵיטֵי מִסְתַּפֵּל בְּדַעְתִּי שְׁאִין
הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֲלָא עַל רֵאשֵׁי
הָעָם. אִם רֵאשֵׁי הָעָם צַדִּיקִים -
טוֹב לְעוֹלָם. וְאִם לֹא צַדִּיקִים -
אִי לְעוֹלָם וְאִי לְעָם.

אָמַר רַבִּי חֵיטָא, וַדַּאי כִּף הוּא,
מִנֵּין לָנוּ? שְׁכַתּוּב (דְּבָרֵי הַיָּמִים-ב יח)
רֵאִיתִי אֵת כָּל יִשְׂרָאֵל נְפוּצִים עַל
הַהָרִים כַּצֶּאֱן אֲשֶׁר אִין לְהֵן רוּעָה
וַיֹּאמֶר ה' לֹא אֲדַנִּים לְאַלֶּה יִשׁוּבוּ
אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם. יִשׁוּבוּ, יִשׁוּבוּ
הִיָּה צָרִיף (לְכַתּוּב)! לְבֵיתוֹ, בְּבֵיתוֹ
הִיָּה צָרִיף (לְכַתּוּב), שְׁהָרִי בְּמִקּוֹם
עוֹמְדִים!

אָרְיָא כִּף שָׁנִינוּ, אִם רֵאשׁ הָעָם לֹא
זוֹכָה, הָעָם נִתְפַּסִּים בַּחֲטָאוֹ, מִנֵּין
לָנוּ? שְׁכַתּוּב וַיֹּאמֶר דָּוִד וְגו' הִנֵּה
אֲנֹכִי חֲטָאתִי וְאֲנֹכִי הָעוּנִיתִי וְאַלֶּה
הַצֶּאֱן מָה עָשׂוֹ. (וּכְתוּב (דְּבָרֵי הַיָּמִים-א
כא) וְאֲנִי הוּא אֲשֶׁר חֲטָאתִי וְגו') דָּוִד חֲטָא,
וַיִּשְׂרָאֵל סָבְלוּ. וְאִם רֵאשׁ הָעָם
נִתְפַּס בַּחֲטָאוֹ - הָעָם נִצַּל, שְׁהָרִי
הַדִּין לֹא שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, שְׁכַתּוּב
וַיֹּאמֶר ה' לֹא אֲדַנִּים לְאַלֶּה.
כְּלוּמַר, (אִם אֵלֹה) אֵלֹה לֹא הָיָה
רֵאשִׁים לְעָם, מִדְּרָף זֶה יִשׁוּבוּ אִישׁ
לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם. כָּלָם נִצְלוּ אִם

אוֹרְחוֹ, אוֹ לְדִינָא, אוֹ לְרַחֲמֵי. הִכָּה וַעֲבֹר,
בְּגִין לְמַעַבְד דִּינָא, הֵתָם וַיַּעֲבֹר, בְּגִין לְרַחֲמָא.

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיִּי הִכָּה כָּל בְּכוֹר וְגו'. (בְּתִיב
(תְּהִלִּים ט"ט) וְאֲנִי תִפְלְתִי לְךָ הֵ עֵת רַצּוֹן וְגו') ר' חֵיטָא וְר'
יוֹסִי הָיוּ אֲזָלִי מֵאוֹשָׁא לְלוּד, וְהָיָה רַבִּי חֵיטָא
רֹכֵיב בַּחֲמוֹרָא. אָמַר ר' יוֹסִי, גִּיתִיב הִכָּה וְנִצְלִי,
דְּהָא מָטָא זְמָנָא דְצִלוּתָא דְמִנְחָה, וְתַנִּינָן,
לְעוֹלָם יֵהָ אָדָם זְהִיר בַּצִּלוּתָא דְמִנְחָה. אָמַאי
זְהִיר. מִשּׁוּם דְּהִיא שְׁעָתָא דְתַלְיָא דִּינָא וְכַעֲי
בַר נָשׁ לְכוּנָא דַּעְתִּיהָ, נַחַת ר' חֵיטָא וַצִּלִּי.

עַד דְּהָיוּ אֲזָלִי, נָטָה שְׁמֶשׁ לְמִיעַל. אָמַר רַבִּי
חֵיטָא לְר' יוֹסִי אָמַאי אַתָּ שְׁתִּיק. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, מִסְתַּפֵּל הָיוּנָא בְּדַעְתָּאִי, דְּלִית עֲלָמָא
מִתְקַיֵּמָא, אֲלָא עַל רֵישֵׁיהוֹן דְּעָמָא. אִי רֵישֵׁי
עָמָא זְכָאִין, טַב לְעֲלָמָא, טַב לְעָמָא. וְאִי לֹא
זְכָאִין, וְוִי לְעֲלָמָא, וְוִי לְעָמָא.

אָמַר רַבִּי חֵיטָא, וַדַּאי כִּף הוּא, מְנַלָּן. דְּכַתִּיב,
(דְּבָרֵי הַיָּמִים ב', י"ח) רֵאִיתִי אֵת כָּל יִשְׂרָאֵל
נְפוּצִים עַל הַהָרִים כַּצֶּאֱן אֲשֶׁר אִין לְהֵן רוּעָה
וַיֹּאמֶר יי לֹא אֲדַנִּים לְאַלֶּה יִשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ
בְּשָׁלוֹם. יִשׁוּבוּ, יִשׁוּבוּ מִיבְעֵי לִיהָ. לְבֵיתוֹ,
בְּבֵיתוֹ מִיבְעֵי לִיהָ. דְּהָא בְּאַתְרֵיהוּ קַיִימִי.

אָרְיָא הִכִּי תַנִּינָן, אִי רֵישָׁא דְעָמָא לֹא זְכִי, עָמָא
מִתְפַּסָּן בַּחוּבִיָּה. מְנַלָּן. דְּכַתִּיב, (שְׁמוּאֵל ב',
כ"ד) וַיֹּאמֶר דָּוִד וְגו' הִנֵּה אֲנֹכִי חֲטָאתִי וְאֲנֹכִי
הָעוּנִיתִי וְאַלֶּה הַצֶּאֱן מָה עָשׂוֹ, (ס"א וּכְתִיב (דְּבָרֵי הַיָּמִים
א' כ"א) וְאֲנִי הוּא אֲשֶׁר חֲטָאתִי וְגו') דָּוִד חָב, וַיִּשְׂרָאֵל סָבְלוּ.
וְאִי רֵישָׁא דְעָמָא מִתְפַּס בַּחוּבִיָּה, עָמָא
מִשְׁתַּזְבֵּן. דְּהָא דִּינָא לֹא שְׁרִיָּא עֲלֵיהוּ.
דְּכַתִּיב, וַיֹּאמֶר יי לֹא אֲדַנִּים לְאַלֶּה, כְּלוּמַר,
(ס"א אִם אֵלֹה) אֵלֹה לֹא הָיוּ רֵישִׁין לְעָמָא, מֵהֵאִי
אוֹרְחָא יִשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם. כְּלָהוּ
מִשְׁתַּזְבֵּן, אִי רֵישֵׁיהוֹן מִתְפַּסָּן. וְאַפִּילוּ

ראשיהם נתפסים. ואפלו
יהושפט נגזר עליו להענש משום
שהתחבר עם אחאב, אם לא
אותה צוהה, שכתוב (מלכים-א כב)
ויצעק יהושפט.

עד שהיו הזלכים, ירד הלילה.
אמר, מה נעשה? אם נלך - חשף
הלילה. אם נשב - פחד הוא. סטו
מהדרך וישבו פחת אילן אחר.
וישבו והיו אומרים דברי תורה,
ולא לשנו.

בפצות הלילה ראו אילה אחת
שעברה לפניהם, והיתה צוחתת
ומרימה קולות. שמעו. קמו רבי
חייא ורבי יוסי והזדעזעו. שמעו
קול אחר שמכרז ואמר:
מתעוררים קומו! ישנים
התעוררו! עולמות הזדמנו לפני
אדונכם! (שהרי קול יוצא שבואבת האילה
של מעלה ושל מטה, שכתוב (תהלים כט) קול ה'
יחולל אילות ויחשף יערות) שהרי אדונכם
יוצא לגן עדן, שהוא היכלו,
להשתעשע עם הצדיקים, שכתוב
ובהיכלו פלו אומר פבוד.

אמר רבי חייא, עכשו חצות
הלילה ממש, וקול זה הוא הקול
שיצא, וכואבת האילה של מעלה
ומטה, שכתוב (תהלים כט) קול ה'
יחולל אילות. אשרי חלקנו
שזכינו לשמע את זה!

ובא ראה סוד הדבר בשעה
שהקדוש ברוך הוא נראה על הגן,
כל הגן מתכנס ולא נפרד מעדן,
ומהעדן הנה יוצאים מעינות
לכמה דרכים ושבילים, והגן הנה
נקרא צורר החיים, ששם
מתעדנים הצדיקים מאור של
העולם הבא, ובשעה זו מתגלה
עליהם הקדוש ברוך הוא. ושנינו,
בשעה שהקדוש ברוך הוא
מתעורר בגן עדן להשתעשע עם
הצדיקים, פרוז יוצא וקורא: עורי
צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו
מגדיו? אלו קרבנות שנקרבו לפניו

יהושפט אתגזר עליה לאתענשא, משום
דאתחבר באחאב. אי לאו ההוא צווחא,
דכתוב, (מלכים א', כ"ב) ויצעק יהושפט.

עד דהוו אזלי רמש ליליא, אמרו, מה נעביד,
אי ניזיל חשף ליליא, אי ניתיב דחלא
הוא. סטו מאורחא, יתבו תחות אילנא חד.
וייתבו והוו אמרי מלי דאורייתא, ולא דמיכו.
בפריגות ליליא, חמו חד אילתא דעברא
קמיייהו, והות צוחת ורמיאת קלין
שמעו, קמו ר' חייא ור' יוסי ואזדעזעו. שמעו
חד קלא דמכרזא ואמר, מתערין קומו. ניימין
אתערו. עלמין, אזדמנו לקדמת מריכוז. (דהא
קלא נפק דכאיב אילתא דלעילא ותתא. דכתוב (תהלים כ"ט) קול ה' יחולל
אילות ויחשף יערות) דהא מריכוז נפיק לגן עדן,
דאיהו היכליה, לאשתעשעא עם צדיקיא,
דכתוב ובהיכלו פלו אומר פבוד.

אמר רבי חייא, השתא פלגו דליליא ממש.
וקלא דא, הוא קלא דנפק, וכאיב
אילתא דלעילא ותתא, דכתוב קול ה' יחולל
אילות. זכאה חולקנא, דזכינא למשמע דא.

והא חזי רזא דמלה, בשעתא דקודשא בריך
הוא אתחזי על גנתא, פל גנתא אתפנש,
ולא מתפרש מעדן. ומהאי עדן מבויעי נפקין,
לכמה אורחין ושבילין, והאי גנתא, אתקרי
צוררא דחיי, דתמן מתעדנין צדיקיא, מנהירו
דעלמא דאתי. ובהאי שעתא, קדשא בריך
הוא אתגלי עליהו. ותנינן בשעתא דקודשא
ברוך הוא אתער בגנתא דעדן לאשתעשעא
עם צדיקיא פרוזא נפיק וקרי עורי צפון ובואי
תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו
ויאכל פרי מגדיו מאי ויאכל פרי מגדיו אלין
בשמיו יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו. מהו ויאכל פרי מגדיו? אלו קרבנות שנקרבו לפניו

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימוש מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' סב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשְׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהֵא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקֵהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוּת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהֵא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלִיָּה
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוּת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

